

PRIKAZI KNJIGA

Dr Davorin Rudolf: Medjunarodno pravo mora, Zagreb 1985, 510 stranica. Izdavač: Znanstveni savjet za pomorstvo JAZU, Zagreb. Distribuciju vrši: Izdavački odbor Pravnog fakulteta u Splitu, Žrtava fašizma 8, cijena 1.400,00 dinara.

Naša znanost o pravu mora stekla je tradiciju vrijednim monografskim djelima Andrassyja, Katičića, Zoričića i Iblera, kao i mnogobrojnim opširnijim studijama i člancima drugih naših pisaca. Samo za nešto više od dvije godine nakon potpisivanja Konvencije UN o pravu mora, dobili smo, po prvi put na našem jeziku, cjelovito i sistematsko djelo o pravu mora, najobimnije do sada kod nas iz te oblasti. Takva djela izuzetno su rijetka i na drugim jezicima, posebno nakon spomenute Konvencije iz 1982.

Knjiga "Medjunarodno pravo mora" plod je višegodišnjeg upornog rada. Rezultati autora dobivaju posebno na vrijednosti s obzirom da je to djelo stvarao u Splitu, udaljen od centara dokumentacije i bogatih biblioteka. On nije bio ni član jugoslavenske delegacije na Trećoj konferenciji UN o pravu mora, da bi mu materijali te Konferencije bili izravno dostupni. Ali se poteškoće pisca nisu ni malo odrazile na kvaliteti ovoga djela. U njemu se široko izlažu praksa država, odgovarajući stavovi država na toj Konferenciji i njen tok, medjunarodna sudska praksa i drugi ugovorni propisi. U njoj se izlažu i mnogobrojna gledišta drugih pisaca objavljena na našem, engleskom, francuskom, ruskom, talijanskom i njemačkom jeziku.

Čitalac se, međutim, ne gubi u mnogobrojnim podacima. Svaki problem prava mora obradjuje se pregledno, tekstom u različitom slogu, popraćeno opširnim bilješkama. Knjiga je ilustrirana veoma korisnim dijagramima i crtežima, uz dvije geografske karte.

Vrijednost ovoga djela ogleda se upravo u tome što njegov pisac čitaocu ne nameće svoje vlastite stavove i gledišta. Na temelju izloženih podataka o medjunarodnoj i drugoj praksi, i i gledišta drugih pisaca, upućeni čitalac može i sam stvarati zaključke, koji se ne moraju u cjelini poklapati s autorovim.

Upravo u tome ova knjiga nas podsjeća na do danas nenadiđeno djelo Gilberta Gidela - Le droit international public de la mer, objavljeno u dalekim godinama 1932-1934, koje je još uvijek dragocjeno u pogledu podataka o stanju pozitivnog prava i znanosti do toga razdoblja.

Ova knjiga podijeljena je na sedamnaest poglavlja, sljedećim redoslijedom: definicija, izvori i kodifikacija prava mora; zatim, unutrašnje morske vode; arhipelaško more; teritorijalno more; tjesnaci; morski kanali; gospodarski pojas (isključiva ekonomska zona), pravo progona; okružena ili poluokružena mora; morsko dno i podzemlje u granicama nacionalne jurisdikcije (podmorje obalnog mora i epikontinentski pojas); otvoreno more; podmorje izvan granica nacionalne jurisdikcije (Zona); znanstvena istraživanja mora; zaštita i očuvanje morskog okoliša; neobalne države i države u nepovoljnom geografskom položaju; te rješavanje sporova. Pojedina poglavlja su dalje razradjena na odsjeke, pododsjeke i manje cjeline. Na kraju knjige dati su iscrpna bibliografija djela na našem i stranim jezicima, te veoma upotrebljivo stvarno kazalo.

U vrijeme kad se kod nas osjeća izvjestan zastoj u kreativnoj i izdavačkoj djelatnosti iz međunarodnog prava, pojava ove knjige predstavlja pravi događaj za našu znanost. Pisac se njome prikazao kao u nas najbolji znalac prava mora u njegovoj cjelini.

Ovo sistematsko djelo koristit će različitim oblicima nastave na fakultetima, i to kao pouzdan priručnik nastavnicima za predavanje i vježbe, studentima u izradi diplomskih i seminarskih radova, ali u prvom redu postdiplomskoj nastavi. Tu knjigu treba preporučiti i svim pravnicima koji rade u državnim ustanovama, u ratnoj mornarici i u pomorskoj privredi, a koji se susreću s problematikom prava mora. Ona će također biti zanimljivo štivo i za zapovjednike brodova, te za druge pomorce.

Prof. dr Vladimir-Djuro Degan

SUMMARY

Davorin Rudolf: MEDJUNARODNO PRAVO MORA
(International Law of the Sea), Zagreb, 1985, 510 pages.

This book is one of the very first systematic treatises on the law of the sea published after the signature of the Montego Bay Convention in 1982.

After an introductory part, the author has divided the subject-matter of his book into the following chapters: Internal Waters; Archipelagic Seas; Territorial Sea; Straits in International Law; Maritime Canals; the contiguous Zone; Exclusive Economic Zone; Right of Hot Pursuit; Enclosed and Semi-enclosed Seas; the Seabed beyond the Limits of National Jurisdiction; Marine Scientific Research; Protection and Preservation of the Marine Environment; Land-locked and Geographically Disadvantaged States; and the Settlement of disputes.

The text of this book is provided with useful diagrams, two geographical maps and other illustrations. There is a rich bibliography and a subject index at the end of the text. This is the most voluminous and complete book on the law of the sea ever published in Yugoslavia.

Prof. dr Vladimir-Djuro Degan